

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

19 maart 2009

VERSLAG VAN DE VLAAMSE REGERING

Vlaanderen in Actie: Doorbraken 2020

VERSLAG VAN DE VLAAMSE REGERING

**Pact 2020: Een nieuw toekomstpact voor Vlaanderen
20 doelstellingen**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Rudi Daems en Eloi Glorieux, de dames Mieke Vogels en Vera Dua
en de heren Jos Stassen en Jef Tavernier –**

betreffende de opmaak van een Groene New Deal voor Vlaanderen

ADVIES

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door mevrouw Anne Marie Hoebeke
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Luc Martens.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack,
de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

mevrouw Sonja Claes, de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera
Jans, de heer Luc Martens;

de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Van
der Borgh;

de dames Else De Wachter, Elke Roex, de heer Bart Van
Malderen.

Plaatsvervangers:

de heer Erik Arckens, mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer
Johan Deckmyn, mevrouw An Michiels, de heer Leo Pieters;

de heer Paul Delva, de dames Cindy Franssen, Kathleen
Helsen, Tinne Rombouts;

de dames Hilde Eeckhout, Fientje Moerman, de heer Bob
Verstraete;

mevrouw Michèle Hostekint, de heer Flor Koninckx,
mevrouw Els Robeyns.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

mevrouw Helga Stevens.

*Zie:***2058** (2008-2009)

- Nr. 1: Verslag van de Vlaamse Regering
- Nr. 2: Advies van de Commissie voor Economie,
Werk en Sociale Economie
- Nr. 3: Advies van de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en
Decreetsevaluatie
- Nr. 4: Advies van de Commissie voor Onderwijs, Vorming,
Wetenschap en Innovatie

2059 (2008-2009)

- Nr. 1: Verslag van de Vlaamse Regering
- Nr. 2: Advies van de Commissie voor Economie,
Werk en Sociale Economie
- Nr. 3: Advies van de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en
Decreetsevaluatie
- Nr. 4: Advies van de Commissie voor Onderwijs, Vorming,
Wetenschap en Innovatie

2048 (2008-2009)

- Nr. 1: Voorstel van resolutie
- Nr. 2: Advies van de Commissie voor Economie,
Werk en Sociale Economie
- Nr. 3: Advies van de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en
Decreetsevaluatie
- Nr. 4: Advies van de Commissie voor Onderwijs, Vorming,
Wetenschap en Innovatie

DAMES EN HEREN,

Het Uitgebreid Bureau van 16 februari 2009 besliste dat de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin advies dient te verlenen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting over de thema's uit Vlaanderen in Actie: Doorbraken 2020 en Pact 2020: Een nieuw toekomstpact voor Vlaanderen, die onder haar bevoegdheden vallen. Beide stukken werden samen besproken met het voorstel van resolutie betreffende de opmaak van een Groene New Deal voor Vlaanderen (*Parl. St. Vl. Parl.* 2008-09, nr. 2048/1).

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bracht na een gedachtewisseling advies uit tijdens haar vergadering van 17 maart 2009. De heer Peter De Hondt, raadgever Vlaanderen in Actie van het kabinet van de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, nam aan deze gedachtewisseling deel.

1. Toelichting door de heer Paul De Hondt, raadgever Vlaanderen in Actie

De heer *Paul De Hondt* situeert 'Pact 2020' en 'Doorbraken 2020' in het licht van de bevoegdheden van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het Pact 2020 omvat twintig doelstellingen die onderhandeld zijn tussen Vlaamse Regering, werkgevers, werknemersorganisaties en de Verenigde Verenigingen. Ze concretiseren de brede ambitie waar Vlaanderen in Actie voor staat: de evolutie tot een economisch innovatieve, sociaal warme en ecologisch duurzame samenleving in het licht van de uitdagingen waarmee Vlaanderen geconfronteerd wordt. In de mate van het mogelijke zijn de twintig doelstellingen ook meetbaar.

Doorbraken 2020 bevat inspirerende voorstellen voor toekomstig beleid en is het resultaat van de brede maatschappelijke dialoog die in het kader van Vlaanderen in Actie is georganiseerd in de vorm van ateliers met het oog op de versterking van een aantal pijlers van de Vlaamse samenleving en economie om tegemoet te komen aan uitdagingen op de lange termijn. Het gaat om de ateliers Talent, Logistiek en Mobiliteit, Internationalisering en Innovatie. Op basis van de discussies, debatten en dialogen van ruim 1200 'captains of society' en experts, heeft de stuurgroep van Vlaanderen in Actie waarin de captains of society vertegenwoordigd zijn, een aantal conclusies getrokken. Daaruit zijn de doorbraken voortgevloeid die eigenlijk actielijnen behelzen om de doelstellingen uit het Pact 2020 te realiseren.

De doelstelling om een sociaal warme samenleving tot stand te brengen keert in het Pact 2020 terug in

de vorm van verwijzingen naar Vlaanderen als een open en solidaire samenleving waarin wordt gestreefd naar een versterking van het sociaal kapitaal. Vooral het hoofdstuk over levenskwaliteit gaat dieper in op armoedebestrijding, zorg en gezondheidsbevordering.

2. Vragen en opmerkingen

De heer *Luc Martens*, commissievoorzitter, heeft deelgenomen aan een debat over het bestuur dat Vlaanderen beoogt. Een van de deelnemers, professor Geert Bouckaert, betreurde het ontbreken van een atelier over dat thema. De spreker stelt vast dat het thema evenmin wordt aangehaald in de teksten.

De heer *Paul De Hondt* legt uit dat er vier klassieke ateliers zijn georganiseerd waarin het element 'duurzame ontwikkeling' telkens als horizontale draad is meegenomen. Voor het onderwerp 'een efficiënte en effectieve overheid' is besloten die dialoog met de maatschappelijke betrokkenen in een meer besloten commissie te houden. Professor Geert Bouckaert is aangezocht om die commissie voor te zitten.

De heer *Luc Martens* wil aanstippen dat de grote uitdaging erin zal bestaan een zekere samenhang te behouden in de samenleving. Alles zal onder druk komen te staan en er zullen volgens het lid zeer innovatieve oplossingen nodig zijn. Hij vindt het vreemd dat er geen atelier was dat daarop dieper is ingegaan, want hij hoort vaak dat het allemaal nogal op economie is gericht en dat de wereld van zorg en gezondheid amper aan bod is gekomen. Is die kritiek terecht?

Mevrouw *Elke Roex* geeft toe dat met Vlaanderen in Actie een poging is ondernomen om welzijnsthema's in te bouwen, maar dat die uitermate vaag en smal is gebleven. Een modern welzijnsbeleid verdient volgens het lid onverdeelde aandacht, in elk bevoegdheidsdomein en ook aandacht voor alles wat in de markt- en innovatiesectoren ter zake aan bod komt. Een typevoorbeeld daarvan is de innovatie die aan dynamische ouderenzorg gekoppeld is. In de eerste plaats in medicatie, maar ook in woningbouw en opleidingen in zorgsectoren. Ze meent dat de volgende legislatuur zich er ook zou moeten op toeleggen een breed en nieuw plan rond Welzijn te organiseren in het kader van Vlaanderen in Actie.

Mevrouw *Anne Marie Hoebeke* mist in Vlaanderen in Actie de bijzondere jeugdzorg, terwijl dat als thema al geruime tijd een belangrijk aandachtspunt vormt.

Het lid stelt niet tegen groepspraktijken te zijn als concept, maar meent dat het aan de beoefenaars van

de geneeskundige beroepen is om de organisatievorm te kiezen waarbinnen ze willen werken. Ze is het er niet volkomen mee eens dat alleen dergelijke groepspraktijken en vergelijkbare organisatievormen gestimuleerd of gesubsidieerd moeten worden, en oppert dat er nog heel wat andere organisatievormen dat verdienen. Daarmee doelt ze specifiek degene die een project opzetten met afgelijnde targets.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke maakt de redenering dat Vlaanderen in Actie 50 percent van de kinderen in kinderopvang ondergebracht wil zien, maar dat in het licht van een zo breed mogelijke werkzaamheid van de bevolking, er dan nog 50 percent van de kinderen overblijft. Waar moeten zij naartoe, als iedereen aan de slag moet?

In het kader van armoedebestrijding is het haar niet duidelijk uit welke pot de middelen moeten komen om aan de inkomens- en armoededrempel tegemoet te komen. Zolang dat uit arbeid voortkomt, heeft het lid er geen probleem mee, maar wel als het uit vervangingsinkomens of uitkeringen moet komen, want dan zit de bevoegdheid federaal. Armoede bestrijden is zeer moeilijk, en vooral de structurele. Een oplossing daarvoor heeft ze niet teruggevonden.

In een bespreking over gezondheidsbevordering is men geconfronteerd met de zelfmoordcijfers, de sterfte als gevolg van kanker, de gezondheidsdoelstellingen inzake obesitas en psychologische problemen in dat kader. Mevrouw Anne Marie Hoebeke vindt het logisch dat er wordt vooropgesteld dat er naar een reductie met 35 percent van die cijfers wordt gestreefd over een periode van elf jaar, maar ze hecht er weinig geloof aan. Het klinkt hoopvol, maar mist volgens haar realiteitszin.

De heer *Tom Dehaene* prijst Vlaanderen in Actie vooral omdat het het resultaat is van overleg tussen een ontzettend brede waaier van betrokkenen en dat het een zeer groot draagvlak geniet. Ook hij vindt welzijn ondervertegenwoordigd, maar begrijpt dat, gezien de reikwijdte van het welzijnslandschap. Toch acht hij het goed dat een aantal zaken wel is opgenomen. Over jongerenwelzijn staat in Doorbraken 2020 dat jongeren aan de rand van de maatschappij meer moeten worden ondersteund om zich te integreren. Zo heeft hij her en der kleine verwijzingen ontdekt.

Wat het lid verbaast, is dat voor sommige zaken zeer concrete cijfers opgenomen zijn, en voor andere dan weer niet. Zo verwijst hij naar de 50 percent kinderopvang en merkt op dat 40 percent van de kinderen ook al in de informele opvang zit. Hij veronderstelt dat het Pact 2020 daar eveneens rekening mee houdt. Bij ouderenzorg daarentegen vindt de heer Tom Dehaene geen streefcijfer. Er staat enkel dat er vol-

doende aanbod gecreëerd moet worden. Er wordt geen streefcijfer vooropgesteld. Waarom zijn er voor bepaalde domeinen concrete cijfers weergegeven en voor andere niet? Werden daartoe gegevens uit andere landen geconsulteerd en verwerkt?

In het kader van armoedebestrijding vreest de heer Tom Dehaene dat een – weliswaar terechte – focus op de woningproblematiek alleen niet zal volstaan om de vooropgestelde cijfers te halen.

Hij heeft ook voor de welzijnssector zijn hoop gevestigd op de nieuwe technologieën, en is blij dat ze zo expliciet vermeld zijn. Toch mist hij een visie op de gevolgen die daaraan gekoppeld zijn: ze moeten ervoor zorgen dat minder mensen administratief bezig zijn en meer met de zorg zelf. Cijfers en doelstellingen ter zake had hij positief gevonden.

De heer *Luc Martens*, commissievoorzitter, wil nog kwijt dat er te veel evidenties naar voren worden geschoven, hoewel ook daarvoor aandacht moet zijn. Hij stelt dat het echter gaat om een innovatief project dat voor de komende jaren wordt uitgetekend, en daarom verwacht hij een stoutmoediger en meer vernieuwende aanpak. Voor de welzijns- en gezondheidssector vindt hij vooral ook de opleidingen tot verpleegkundige belangrijk. Er is daarin een opdeling in categorieën en naargelang van diploma probeert iedereen zijn eigen terrein te maximaliseren en dat van anderen te minimaliseren door lobbywerk van beroepsfederaties, en dat over de hoofden van de zorgvragende heen. Het lid klaagt bepaalde aberraties in dat verband aan. Zo mag iemand van het Wit-Gele Kruis bepaalde handelingen al dan niet verrichten. Wie hulp en zorg aan huis verstrekt en een kind heeft met suikerziekte, mag thuis zelf medicatie toedienen, maar elders mag dat niet. Daarom opteert de heer Luc Martens voor een generieke basiskennis voor wie in de zorgsector wil werken. Tegelijk kan dan doorheen de carrière de mogelijkheid geboden worden om dynamisch en specifiek door te groeien. Overstappen kan theoretisch, oppert hij, maar is in de praktijk zeker niet zo vanzelfsprekend, net als het meenemen van elders verworven competenties. Op de vermaatschappelijking van de zorg gaan de teksten nauwelijks in, vindt het lid.

3. Repliek van de heer Paul De Hondt

De heer *Paul De Hondt* beaamt dat de verzuchting over te weinig concreet ingevulde welzijnsaspecten zich laten gevoelen in alle domeinen van het plan. Men beseft dat de doelstellingen in het pact zich grotendeels nog op macroniveau situeren. Ze moeten nog worden vertaald in concrete plannen. Veel van de problemen zullen dan volgens de spreker concreter ingevuld worden in een operationeel plan, ook

voor wat welzijnspunten aangaat. Dat behoort tot de taak van de volgende Vlaamse Regering. De spreker hoopt dat het nieuw verkozen Vlaams Parlement de volgende Vlaamse Regering daarop attent zal maken.

Dat welzijn slechts zijdelings aan bod is gekomen, geeft hij deels toe. Dat is vooral te wijten aan het feit dat er bij de herlancering van Vlaanderen in Actie in 2007 voor gekozen is ateliers te organiseren onder een aantal pijlers, waaronder Talent. Elk talent moet tellen en dat heeft dan toch te maken met kansen krijgen, in onderwijs en elders. Dat behelst in elk geval werken aan de basis, stelt de spreker.

Inzake innovatie is wel degelijk bekeken hoe de innovatieve kracht in onze kennisinstellingen kan bijdragen tot de grote maatschappelijke uitdagingen. Er is gewerkt rond medische technologie en zorgtechnologie. Dat heeft geleid tot een doorbraak met een visie op de versterking van zorg in het kader van innovatie met medische technologieën. Zo zijn concreet ook mogelijke technologische oplossingen voor uitdagingen in de thuiszorg besproken, oppert de heer Paul De Hondt. Ook de grote maatschappelijke vragen over sociaal isolement, privacy enzovoort, zijn daaraan gelinkt. De spreker is ervan overtuigd dat bij het verder inzetten op de ontwikkeling en de toepassing van de bewuste technologieën er ook belang gehecht wordt aan de maatschappelijke randvoorwaarden en gevolgen die moeten worden opgevangen.

Het sterker uitbouwen van de welzijnsfoot werd ook al door de stuurgroep en de Vlaamse Regering erkend als een essentieel punt. Daarom is al in 2008 besloten op 27 april 2009 een specifiek atelier te organiseren over armoedebestrijding en sociale uitsluiting. In een aantal workshops moeten stappen worden gezet in de richting van concrete acties voor de verwezenlijking van de doelstellingen die over de thema's zijn geformuleerd in het pact. Daar is volgens de heer Paul De Hondt trouwens niet alleen de huisvesting als enig aandachtspunt en doelstelling terug te vinden. Ook inkomensproblemen, geboren worden in armoede en laaggeletterdheid kregen eigen doelstellingen mee, besluit de spreker.

De heer *Luc Martens* heeft begrepen dat er nog een concreet initiatief wordt genomen in het kader van welzijn en dat de doelstellingen ter zake nog verder concrete invulling moeten krijgen.

De verslaggever,

Anne Marie HOEBEKE

De voorzitter,

Luc MARTENS
